

Wanneer neem jij vrij?

Onderwerp

In deze training leren de deelnemers over verschillende soorten verlof. Wanneer krijg je vrij van je werkgever? En wanneer moet je zelf verlof opnemen? Ze oefenen met het lezen van een jaarkalender. Ze oefenen met het inplannen van hun verlof in het jaar. Ze oefenen met het invullen van een verlofformulier.

Oefendoelen

- Leren over de regels voor verlof en bijzonder verlof
- Oefenen met het lezen van een jaarkalender
- Oefenen met het inplannen van verlof in het jaar
- Oefenen met het invullen van een verlofformulier

Spel

Bij deze training hoort het spel: Het vrije dagen spel

Dit materiaal is tot stand gekomen door samenwerking tussen Stichting Lezen en Schrijven, SBCM en Cedris in opdracht van het ministerie van OCW. Vragen over het lesmateriaal kun je stellen via info@stichtinglezenenschrijven.nl. Vragen over het project kun je stellen via info.sbcm@caop.nl. Op de website www.sbcm.nl/impuls zijn alle materialen te downloaden.

Bijeenkomst 1

Oefendoelen

- Leren over de algemene regels over vakantie en bijzonder verlof
- Onderzoeken wat de regels voor verlof op hun werk zijn

Tijdspad

Vooruitkijken	15 min	Praatplaat verlof
Uitvoeren	30 min	Regels voor het aanvragen van verlof
	10 min	Gesprek verlof bij jouw bedrijf
Terugkijken	5 min	Wat heb je geleerd?

Nodig

Werkblad 1 en 2 in kleur voor iedere deelnemer

Werkwijze per onderdeel

Vooruitkijken

15 minuten – Praatplaat verlof

Deel **werkblad 1** uit. Laat de praatplaat eventueel ook zien op de beamer. Bespreek wat er te zien is.

Mogelijke vragen zijn:

- Wanneer en waarom vraag jij verlof?
- Heb je genoeg verlofdagen? Hou je dagen over, of kom je dagen tekort?
- Welke vakantie vind jij leuk? Sportieve vakantie / stedentrip / thuis vakantie vieren?
- Hoe lang neem je vakantie? Vaker in het jaar een paar dagen, of liever een paar weken achter elkaar?
- Neem je alleen verlof op voor vakantie, of ook voor andere afspraken (dokter, een feest, vrienden bezoeken o.i.d.)
- Noteer je je vrije dagen en afspraken in je agenda? Op papier of in je telefoon?

Uitvoering

30 minuten – Regels voor het aanvragen van verlof

Deel **werkblad 2** uit. Laat de deelnemers de tekst 'Regels voor het aanvragen van verlof' stil voor zichzelf lezen. Of lees de tekst zelf voor en laat meelesen als de deelnemers nog veel moeite hebben met lezen.

Laat de deelnemers de opdrachten in tweetallen doen. Stimuleer ze om 'zoekend' te lezen (dus eerst naar de kopjes te kijken).

Bespreek de opdrachten kort met de groep.

Makkelijker

Is deze leesopdracht echt nog te moeilijk voor de deelnemers? Dan kun je er ook voor kiezen om het vrije dagen spel te spelen met de groep.

Uitvoering

10 minuten – Gesprek verlof bij jouw bedrijf

Bespreek met de groep wat de verlofregels bij het bedrijf zijn.

Gebruik de volgende vragen:

- Zijn er nog andere regels bij jouw bedrijf? Bijvoorbeeld 'bedrijf gesloten tussen Kerst en Oud & Nieuw' of 'extra vrije dagen'.

Antwoord: Dit kan per bedrijf verschillen. Wijs erop dat het bedrijf ook 2 dagen per jaar verplicht verlof kan aanwijzen (bijvoorbeeld de dag na Hemelvaart).

- Krijg je altijd de vrije dagen die je aanvraagt? Niet iedereen kan in dezelfde tijd op vakantie. Wat zijn de regels?

Antwoord: Dit kan per bedrijf verschillen. Vaak is er de regel 'wie het eerst vakantie aanvraagt, krijgt toestemming'.

- Wat gebeurt er met je verlofdagen als je langere tijd ziek bent?

Antwoord: Tijdens ziekte bouw je je wettelijke verlofdagen volledig op.

- Hoe weet je hoeveel verlofdagen je nog hebt?

- Weten deelnemers niet hoeveel verlof ze nog hebben? Laat het ze – buiten de training – navragen bij hun teamleider.

Terugkijken

5 minuten – Wat heb je geleerd?

Ken je de regels voor verlof die bij jouw bedrijf gelden nu beter? Zijn er nog dingen die je wilt weten of navragen? Bijvoorbeeld hoeveel vakantiedagen je nog hebt.

Bijeenkomst 2

Oefendoelen

- Oefenen met het lezen van een jaarkalender
- Berekenen hoeveel vrije dagen ze moeten opnemen

Tijdspad

Vooruitkijken	10 min	Spel <i>Ik neem vrij, omdat...</i> of woordspin vakantie.
Uitvoeren	45 min	Jaaragenda lezen en berekenen hoeveel vrije dagen je moet opnemen.
Terugkijken	5 min	Gesprek: wanneer neem jij vrij?

Nodig

Werkblad 3 in kleur voor iedere deelnemer.

Werkwijze per onderdeel

Vooruitkijken

10 minuten – *Ik neem vrij omdat... of woordspin vakantie*

Kies 1 van de 2 werkvormen om vooruit te kijken.

1. Ik neem vrij omdat...

Deze werkvorm is gebaseerd op het spel *"ik ga op vakantie en neem mee..."* maar dan met beginzin *"ik neem vrij omdat..."*. Begin zelf met *"ik neem vrij omdat ik op vakantie ga naar Spanje"*. De eerste deelnemer vult aan: *"ik neem vrij omdat ik op vakantie ga naar Spanje en omdat ik naar een bruiloft ga"*. De volgende deelnemer vult weer aan. Maakt een deelnemer een fout? Dan is hij af. Degene die het het langst volhoudt, wint.

2. Woordspin vakantie

Maak een woordspin over 'vakantie'. Dat kan met hele groep. Schrijf de woorden dan op het bord. Of laat de deelnemers in tweetallen zelf een woordspin maken.

Uitvoeren

45 minuten – Jaaragenda lezen

Bekijk **werkblad 3** met de jaarkalender.

Bespreek samen vraag 1 t/m 8.

Deze jaarkalender is van 2026. Geef je de training later, download de juiste kalender dan van www.kalender-365.nl. Laat de deelnemers alleen of in 2-tallen de vragen beantwoorden over bijzondere dagen (vraag 9 t/m 11). Laat tot slot de vragen beantwoorden over vakantie opnemen op (vraag 12 en 13). De deelnemers gaan uit van hun eigen werkrooster, dus de antwoorden kunnen per persoon verschillen. Let op: feestdagen die in de vakantieperiode kunnen vallen.

Terugkijken

5 minuten – Wanneer neem jij vrij?

Samen praten over vakantieplannen. Mogelijke startvragen:

- Wat doe jij in je vakantie? Blijf je thuis of ga je weg?
- Wat is een gunstige tijd om vrij te nemen? Bijvoorbeeld rond feestdagen.
- Wat zijn je vakantieplannen? Of heb je al vakantie gehad?

Moeilijker

Laat deelnemers in de opdracht over vakantie opnemen (vraag 12 en 13) niet berekenen in dagen, maar in uren.

Extra informatie*

Basishulp Rekenen

Rekenkaart 26. De kalender

*Deze kaart komt uit de Basishulp Rekenen en geeft extra informatie en oefensuggesties aanvullend op de training. Je kunt de training ook geven zonder deze kaart. Kijk voor meer informatie over de Basishulp in de materialenlijst.

Bijeenkomst 3

Oefendoelen

Oefenen met het invullen van het verlofformulier.

Tijdspad

Vooruitkijken	5 min	Bespreken hoe iedereen nu verlof aanvraagt
Uitvoeren	20 min	Oefenen met verlofformulier en het aantal dagen berekenen
	25 min	Eigen verlofformulier invullen
Terugkijken	10 min	Nabespreken drie bijeenkomsten

Nodig

- Werkblad 4 en 5 en het extra werkblad in kleur voor iedere deelnemer
- Verlofformulieren van de eigen organisatie
- De jaarkalender uit de vorige bijeenkomst

Werkwijze per onderdeel

Vooruitkijken

5 minuten – Bespreken hoe iedereen nu verlof aanvraagt.

Bespreek hoe de deelnemers nu verlof aanvragen (zelf of met hulp). Vraag ook of ze weten hoeveel verlof ze nog hebben dit jaar.

Uitvoeren

20 minuten – Oefenen verlofformulier invullen en berekenen aantal dagen

Deel **werkblad 4** uit. De deelnemers gaan eerst oefenen met het aanvragen van vakantie. Is het nog moeilijk om het aantal dagen te berekenen? Laat ze de dagen dan eerst aankruisen op de kalender uit de vorige training. De deelnemers gaan uit van hun eigen werkrooster.

Deel **werkblad 5** uit. Hier oefenen deelnemers met het formulier om een halve dag vrij te vragen. Ze moeten nu ook de tijd goed kunnen noteren.

Bespreek vooraf hoeveel extra tijd ze nodig hebben. Bijvoorbeeld om je route te vinden in het ziekenhuis. Misschien moeten ze zich nog even opfrissen of naar het toilet?

Uitvoeren

25 minuten – Eigen verlofformulier

Neem het verlofformulier van de eigen organisatie door. Staan er veel moeilijke termen op? Leg dan alleen de termen uit die deelnemers nodig hebben om het formulier in te vullen. Laat het formulier invullen met de gegevens uit de vorige opdracht.

Makkelijker

- Het verlofformulier van de eigen organisatie kan nog te moeilijk zijn. Geef dan meer opdrachten met de eenvoudige formulieren op werkbladen.
- Geef deelnemers het extra werkblad over de notatie van de maanden erbij. Het is makkelijker om de maanden in cijfers te noteren dan in woorden.

Moeilijker

- Oefen vooral met het formulier van de eigen organisatie.
- Laat ze de verloftijd voor vakantie niet in dagen, maar in uren berekenen.

Terugkijken

10 minuten – Nabespreken drie bijeenkomsten

De training zit erop! De deelnemers hebben gelezen over de regels van verlof, en hebben geoefend met de jaarkalender en verlofformulieren.

- Wat vonden ze het leukste onderdeel?
- Waar willen ze nog meer mee oefenen?
- Wat willen ze nog meer leren?

Extra informatie*

Basishulp Rekenen

Rekenkaart 25. Hoe laat is het?

*Deze kaart komt uit de Basishulp Rekenen en geeft extra informatie en oefensuggesties aanvullend op de training. Je kunt de training ook geven zonder deze kaart. Kijk voor meer informatie over de Basishulp in de materialenlijst.